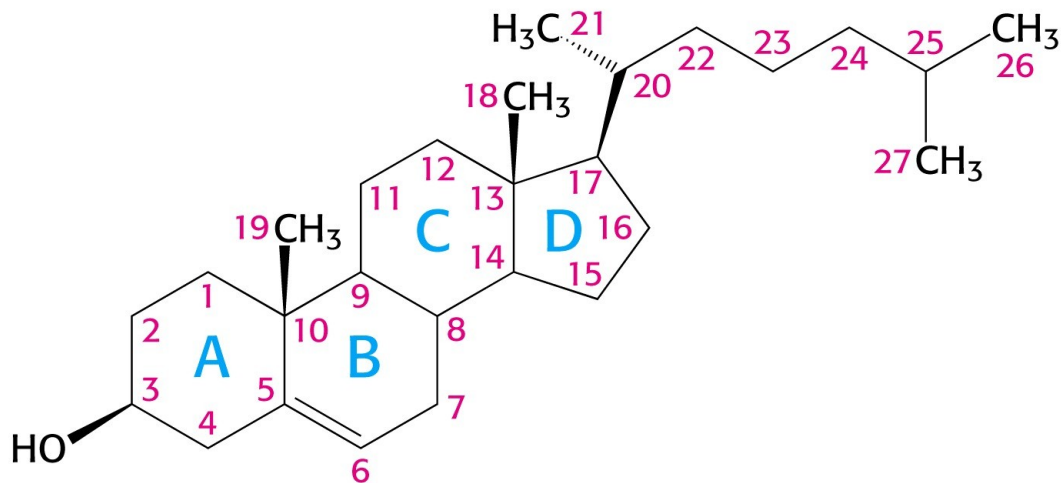

27A-Steroidy

Cholesterol volný (strukturní funkce), esterifikovaný (transportní metabolit), výskyt v membránách, stěny cév, žlučové konkrementy (patologie - stanovení).
Metabolicky – zdroj ostatních steroidů.

Cholesterol – mateřská látka steroidů

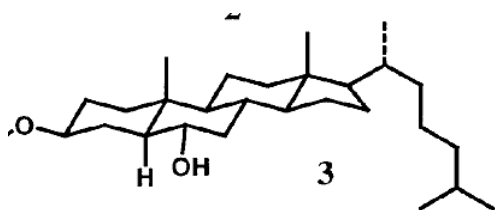
Steran, cholestan, koprostan

Stereoisomerie

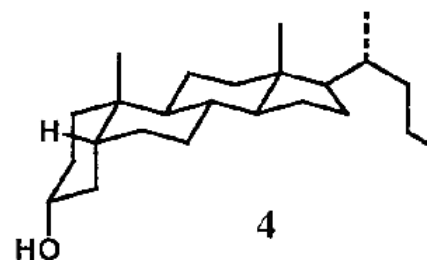
Židličková konformace je stálejší (vzor cyklohexan)

Police kruhu A *cis*- nebo *trans*-, ostatní vždy *trans*-
(u cholesterolu je dvojná vazba v kruhu B, vždy *trans*)

trans- cholestan

cis- koprostan

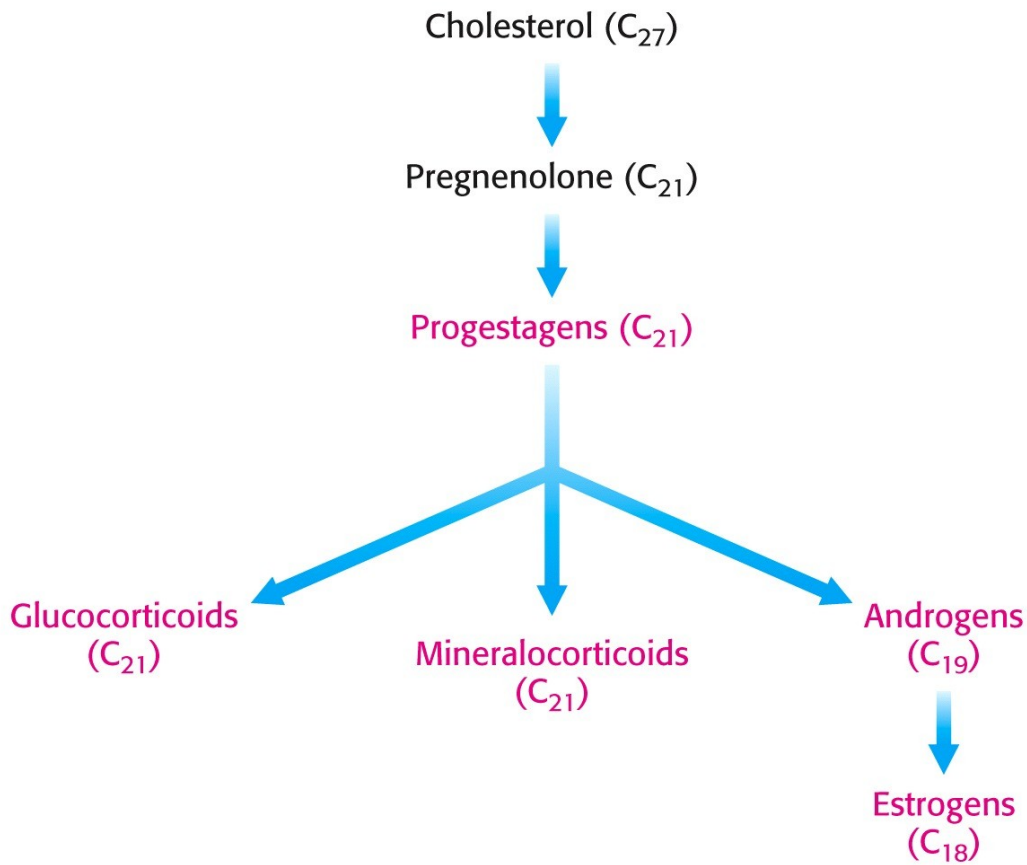
police C₁₀–CH₃ je standartem pro ostatní substituenty: α - *trans*, β - *cis* vůči ní

Steroidní hormony

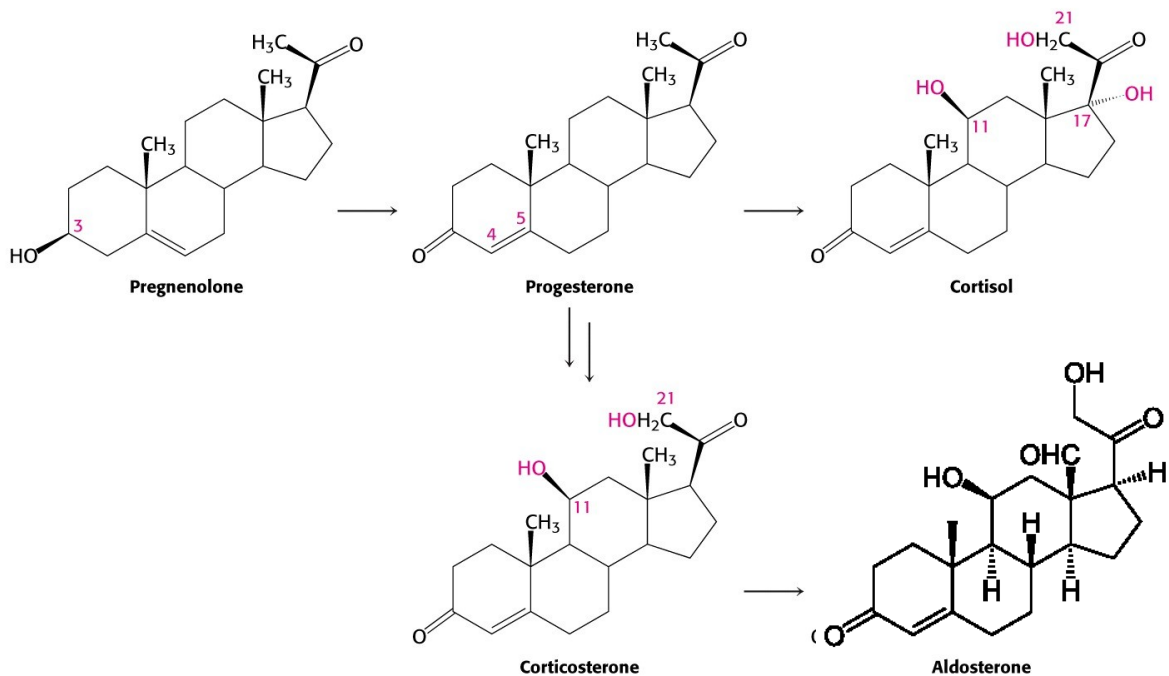
21 a 19 C (18)

Oxidační odbourání řetězce – dioxygenasa

Významná úloha mitochondriálních cytP450

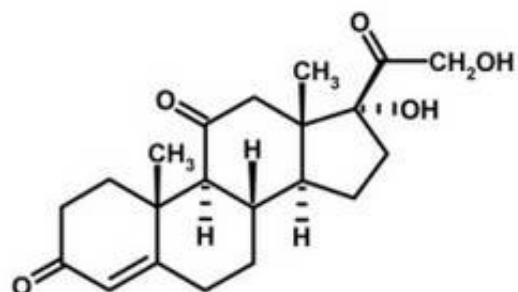
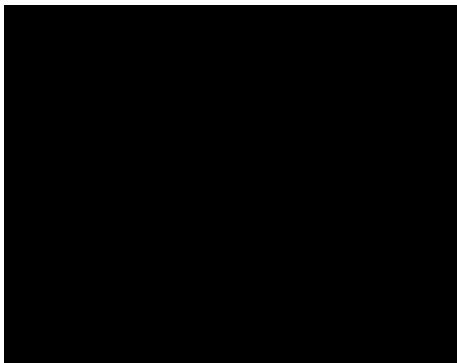

Schéma tvorby steroidních hormonů

Hydroxylace na C-17 – dvě řady derivátů, izolované

17-OH-kortikosteron = kortisol, oxidací kortison

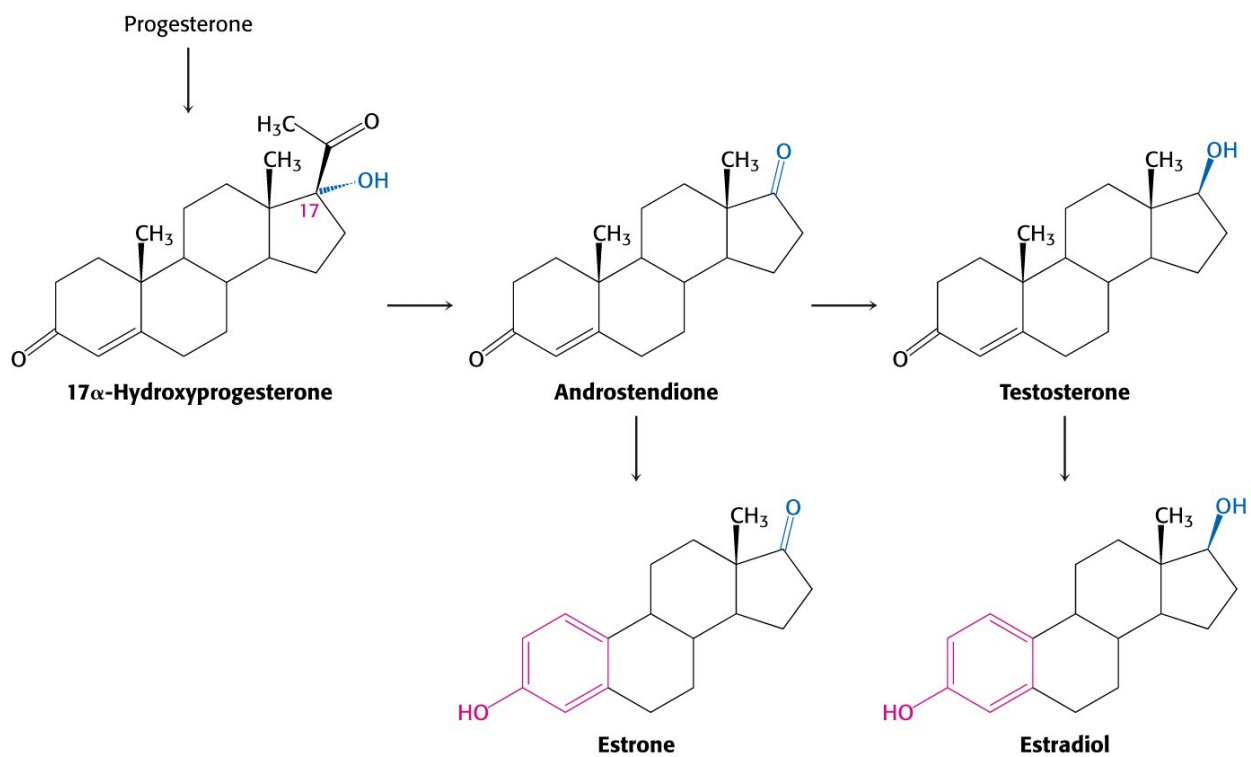
Mineralo- a glukokortikoidy (aldosteron x kortison)

Odbourání – redukce na C3, konjugace (glukuronová kys., sulfát)

Pohlavní hormony

Odbourání 2C z progesteronu – monooxygenasa

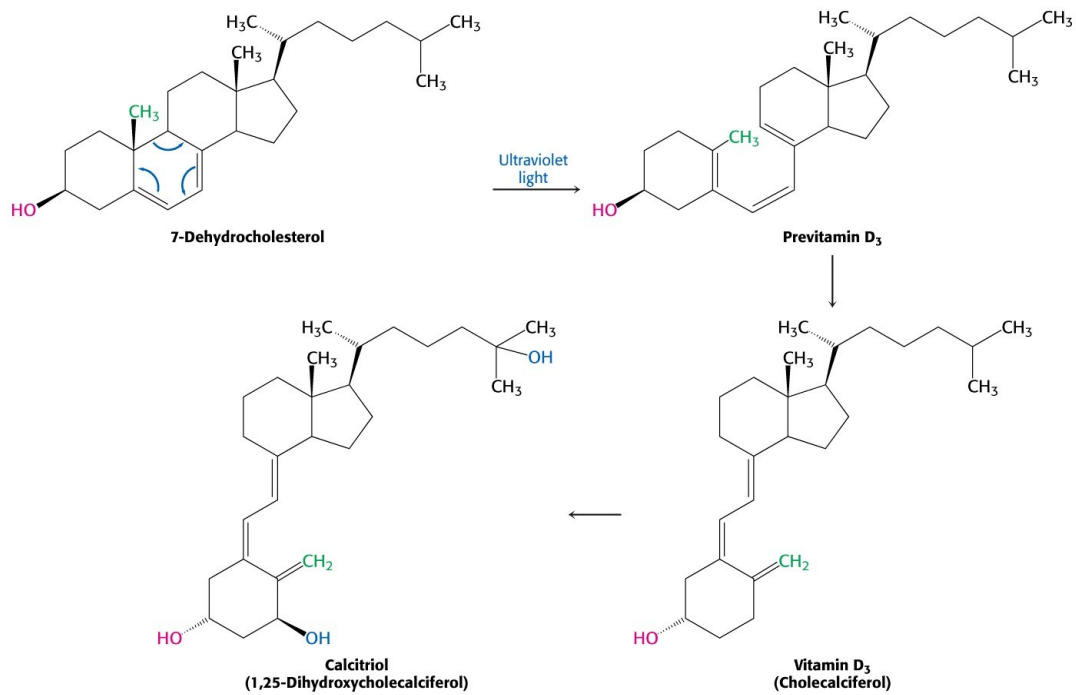
Vznik aromatického jádra - unikátní

Vitaminy D

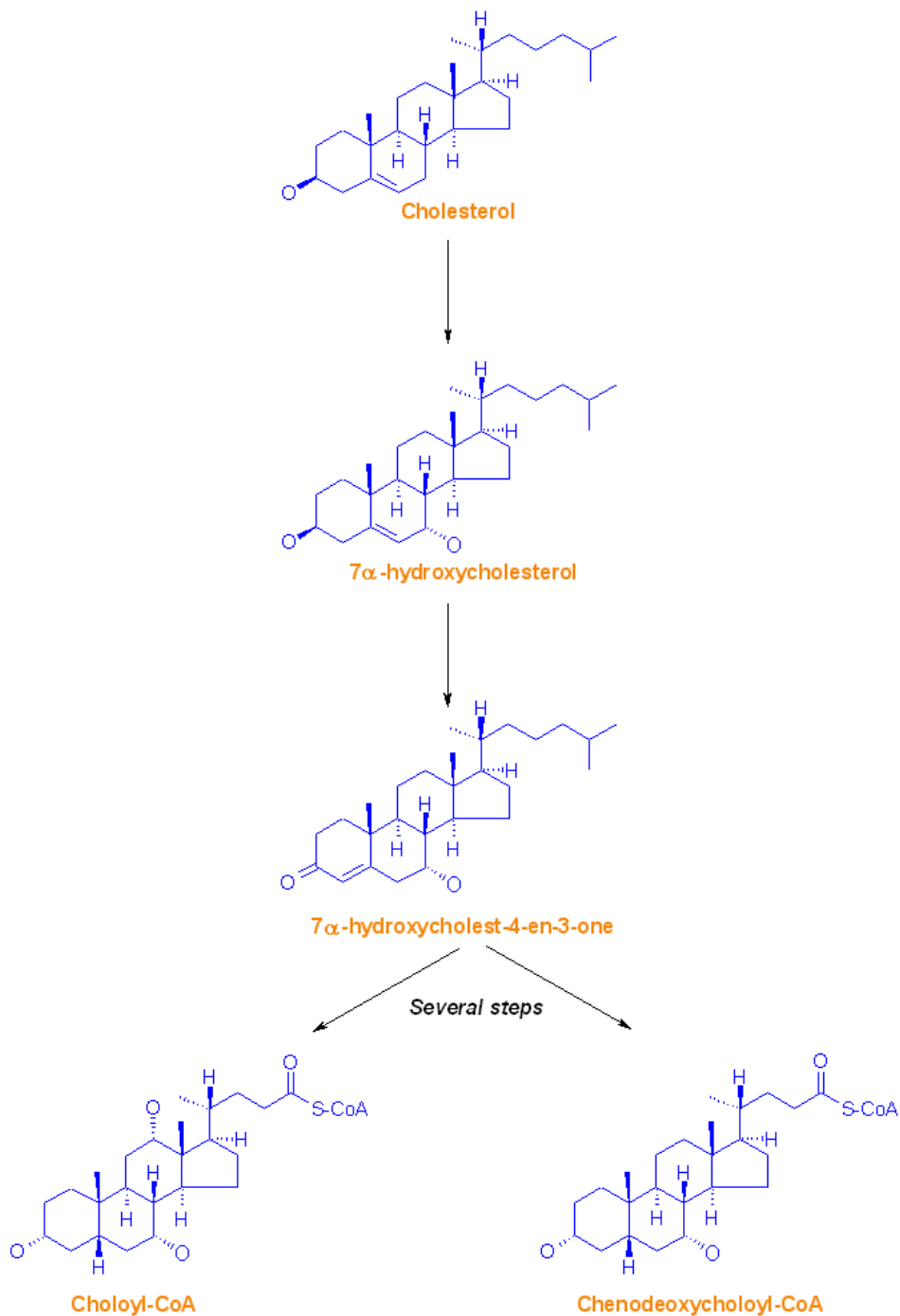
těž ergosterol (má Δ_{22})

účinné alkoholy na C-25

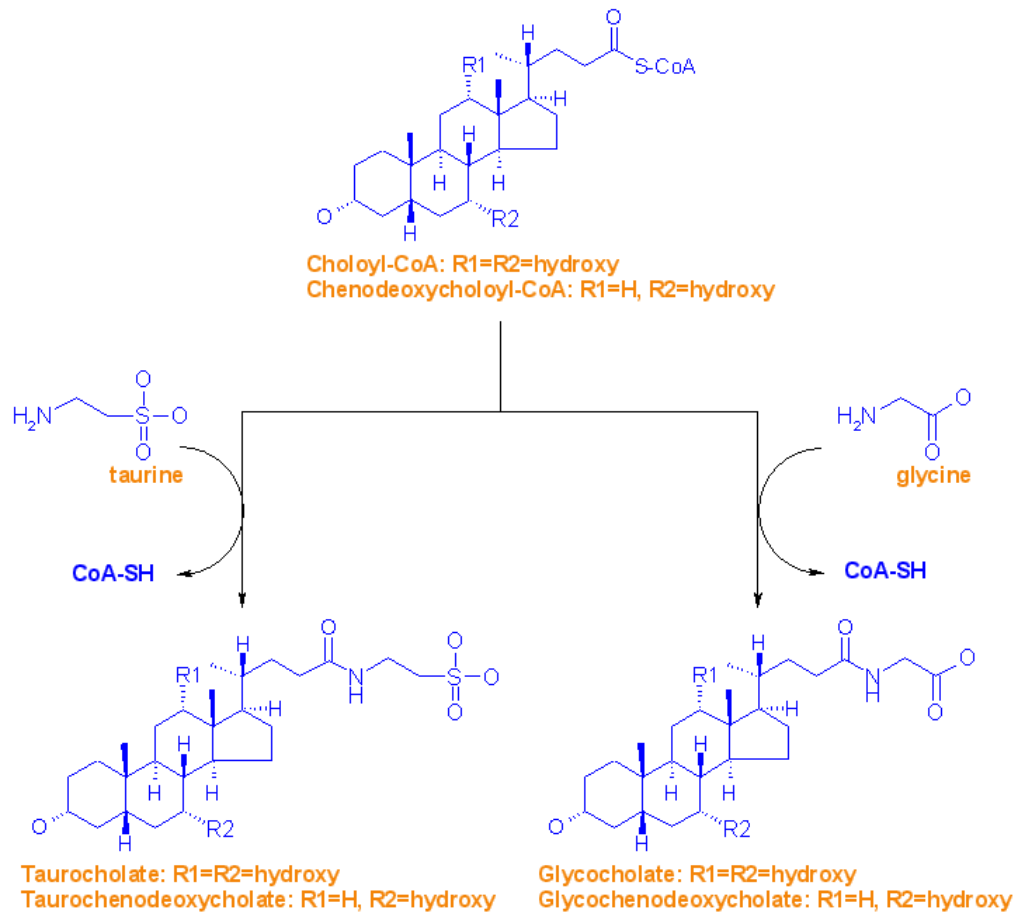
Žlučové kyseliny

hydroxylace, štěpení (β -oxidace), oxidace

Schéma tvorby žlučových kyselin

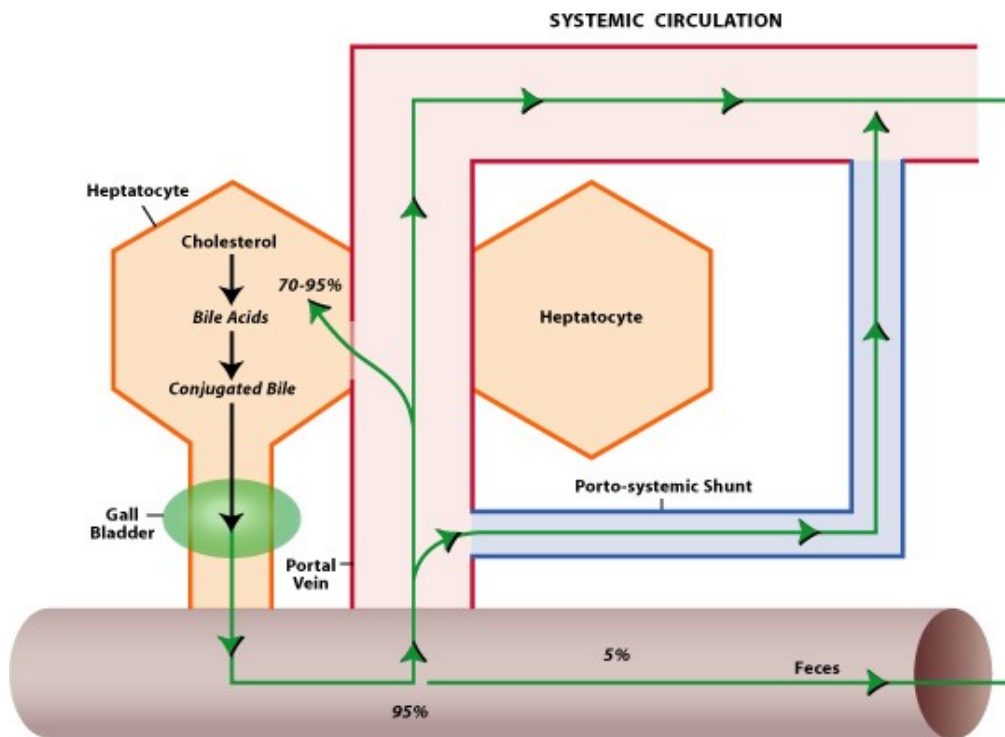
1. hydroxylace – cytP450 + askorbát (nedostatek – hromadění cholesterolu, vyšší LDL, aterosklerosa – Vesmír 69(6), 314 (1990))

Konjugace žlučových kyselin

Funkce - emulgace lipidů, aktivace lipáz

patologie (žlučové kameny)

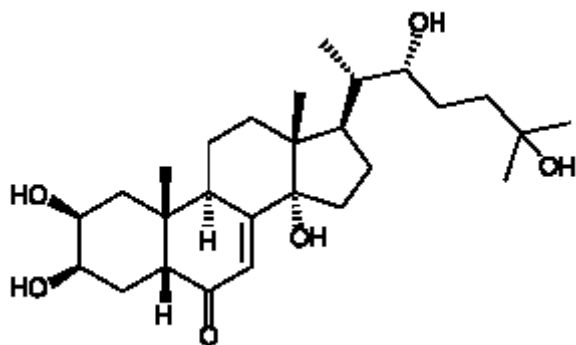
Osud žlučových kyselin

Resorpce je snížena pektiny v potravě (váží se na polygalakturonát – hydrofilní gel). Málo vlákniny – větší resorpce – viz Vesmír

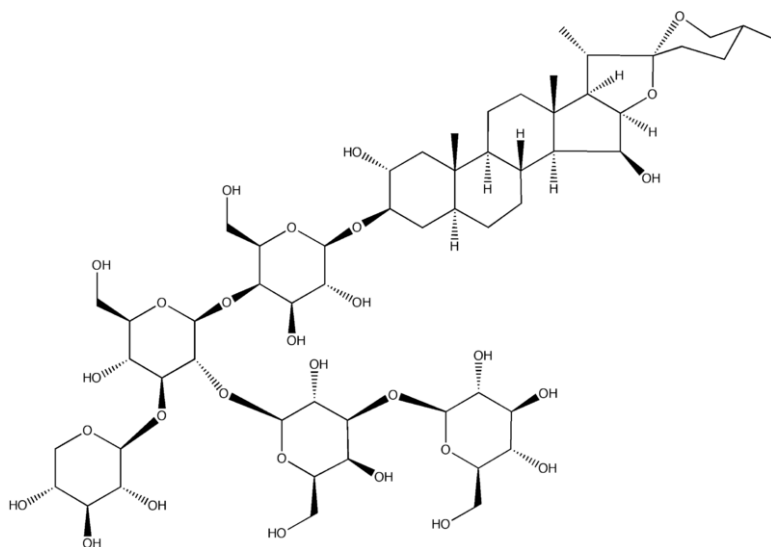

Další zajímavé steroidy

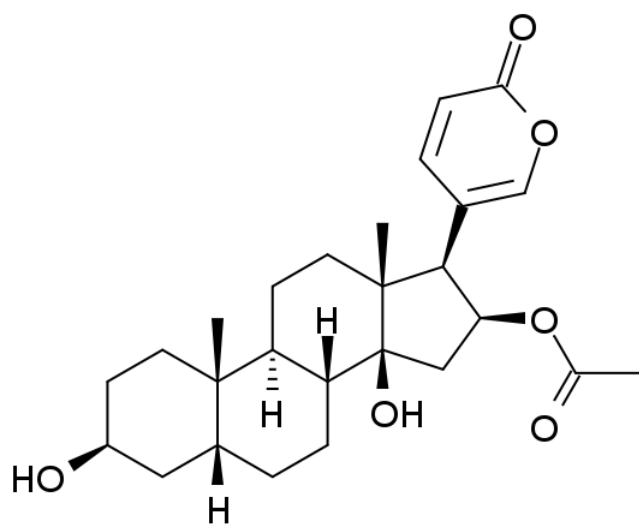
Hormony hmyzu a rostlin

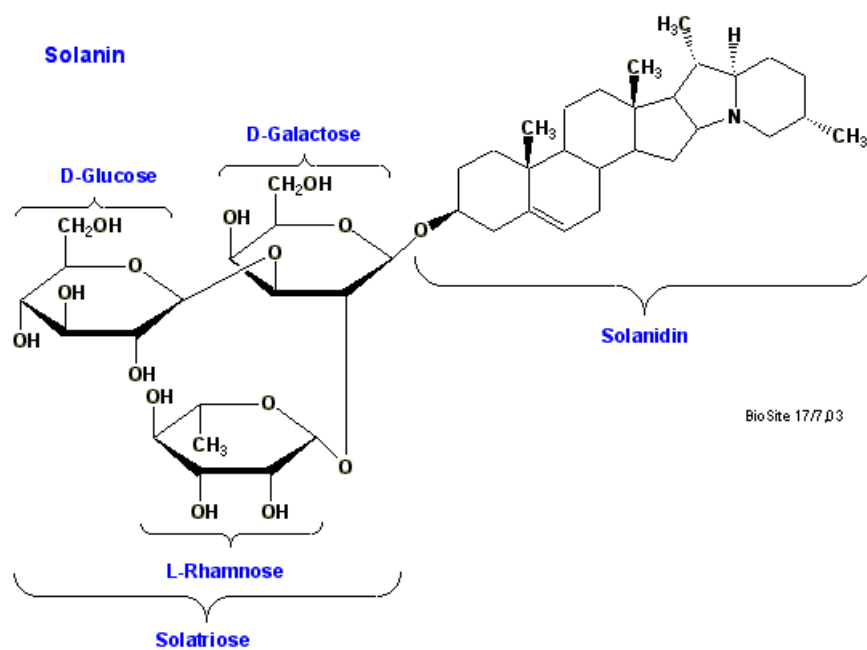
Ecdyson - růstový hormon hmyzu

Digitonin – srdeční glykosid, hemolysa (vazba cholesterolu)

Bufotalin

Solanin

